

ΤΑΞΗ Α'

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΙΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ. : ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΡΑΨΩΔΙΑ Ε ΣΤΙΧΟΙ : 390-420

- 390 Μόνος του τώρα, ο Οδυσσεύς πολύπαθος και θείος,
σε σκέψη δίβουλη μπλεγμένος,
αναστενάζοντας βαριά, γύρισε κι είπε στη γενναία ψυχή του:
«Αλίμονο, και ποιος αθάνατος πάλι μου πλέκει δόλο,
που με παρακινεί να παρατήσω τη σχεδία.
- 395 Κι όμως δεν θα τον υπακούσω, όσο ακόμη βλέπουνε τα μάτια μου
μακριά εκείνη τη στεριά, που λέει πως θα 'ναι η σωτηρία μου.
Μάλλον αυτό θα κάνω, μου φαίνεται και το καλύτερο:
όσο βαστάζουν τα μαδέρια στους αρμούς τους,
θα κρατηθώ σ' αυτά, θα υπομείνω κι εγώ το βάσανό μου:
- 400 και μόνο όταν το κύμα καταλύσει τη σχεδία, θα πέσω στο νερό.
Δεν βλέπω άλλο συμφερότερο που θα μπορούσα να σκεφτώ.»
Κι ενώ μ' αυτή τη σκέψη πάλευαν νους και ψυχή του,
ο κοσμοεπίστης Ποσειδών σηκώνοντας κύμα μεγάλο, άγριο, φοβερό
και κατακόρυφο, το 'ριξε καταπάνω του.
- 405 Πώς άνεμος σφοδρός σκορπίζει αλλού κι αλλού
ξερά τα άχυρα της θημωνιάς, έτσι σκορπίστηκαν και τα μακριά μαδέρια.
Κι όμως ο Οδυσσεύς κρατήθηκε σ' έναν κορμό,
τον καβαλίκεψε, λες κι ήταν άλογο της κούρσας,
πέταξε από πάνω του τα ρούχα, εκείνα που του φόρεσε
- 410 η θεία Καλυψώ, αμέσως το μαγνάδι
ζώστηκε στο στέρνο, με το κεφάλι βούτηξε στη θάλασσα,
τα χέρια του άπλωσε, κι έβαλε δύναμη να κολυμπήσει.
Τον είδε όμως ο παντοδύναμος θεός που σείει τη γη,
την κεφαλή του κούνησε και μόνος του μιλούσε:
- 415 «Τώρα λοιπόν, με μύρια πάθη περιπλανήσου στα πελάγη,
μήπως και σμίξεις κάποτε μ' ανθρώπους διογέννητους.
Όμως και τούτο αν γίνει, δεν θα μπορείς να πεις
πως ήταν λίγη η συμφορά σου.»
- 420 Τελειώνοντας μαστίγωσε τ' άλογα με την πλούσια χαιίτη
και σίμωσε προς τις Αιγές, όπου βρισκόταν και το ξακουστό παλάτι του.

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ. [ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ και μόνο στην κόλλα αναφοράς]

1. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της Α στήλης με ένα από τα στοιχεία της Β στήλης. (μον. 4)

Α	Β
α. Θέμα Οδύσσειας	1. Γεωμετρική εποχή (1100-700 π.χ. περίπου)
β. Ηρωικό έπος	2. νόστος του Οδυσσεά
γ. Εποχή του Ομήρου	3. Μυκηναϊκή εποχή (1600-1100 π.χ. περίπου)
δ. γεγονότα Οδύσσειας /Ιλιάδας	4. αφήγηση κατορθωμάτων θεών και ηρώων
ε. ραψωδός	5. τυπικό επίθετο
στ. αοιδός	6. ραβδί
ζ. θεοί	7. κιθάρα
η. Κοσμοεπίστης(Ποσειδών)	8. επιφάνεια

2. Να αποδώσετε περιληπτικά το νόημα του κειμένου. (8 περίπου σειρές). (μον. 4)

3. α) Να χωρίσετε το απόσπασμα σε 3 υποενότητες και να δώσετε σε σύντομο πλαισίωμα το θέμα σας καθεμιάς από αυτές (μον. 3)

β1) Να εντοπίσετε την μεγάλη παρομοίωση και να την αναλύσετε. (μον. 2)

β2) Ποιοι αφηγηματικοί τρόποι υπάρχουν στους στίχους 393-404; (μον. 1)

4. α) Πώς θα χαρακτηρίζατε τον Οδυσσεά από την ενότητα αυτή (αντιδράσεις και σκέψεις). Δικαιολογήστε τις σκέψεις σας. (μον. 3)

β) Πώς αποδεικνύεται ο ανθρωπομορφισμός του Ποσειδώνα και πώς η θεική του δύναμη/υπόσταση στην ενότητα αυτή. (μον. 3)

Ο ΔΙΝΤΗΣ

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

Σακελλαρίδου
Γ. Γαδικας
Σ. Τζωρτζη